

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. XX. Hymnorum vsus morientibus ac mortuis proficiuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45942)

ultionem sumeret de populo contumaci. Hanc misericordiam ne omittamus enixè postulare, ô Ecclesiastici, & pro nobis & pro aliis, vt aliquando valeamus ad ipsum Deum benignum peruenire, qui coronat dona sua in misericordia & in miserationibus, si fideliter expleamus officium Hymnodia nobis iniuncta.

CAPVT XX.

Hymnorum vsus morientibus ac mortuis proficiuus.

LICET Hymnorum vsus nullam mortalibus vtilitatem adferret aliam, nisi alteram ex iis quas hoc Capite probare intendimus, nempe magnum aduersus diaboli insidias præsidium tempore mortis, magnum item vita functis suffragium, esset nihilominus valdè æstimandus ac diligendus. Sola prior vtilitas maxima esset, & Hymnodia æstimationem extolleret, quia illam necessitatem subleuat, in qua de summa agitur rerum; agitur, inquam, de summa illa felicitate, qua amissa, ad summam pertransitur infelicitatem. Concors est omnium Doctorum sensus, vnicuique morienti adstare & instare dæmones, vt variis insidiis & astibus animas lucrentur & pertrahant ad perditionem. Non sanctitati, non merito, nec virtuti morientium attendit diabolus aut parcat, sed totus, vt suo muneri tentandi faciat satis, intentus est, siue speret effectum siue desperet. Ea est diaboli conditio, semper vt velit suis exercere tentationibus homines. Ille quidem ligatas habet vires, nec potest quidquid veller ob-

Dæmones morientibus adstant & instant insidiis.

Diaboli vires sunt ligatae.

Apoc. 20.

finere; vti disertè nobis testatum reliquit dicitur
fuisse ab Angelo, hoc est Christo per Angelum
figurato, *draconem, serpentem antiquum, quem*
diabolus & satanas, & ligatum per annos mille,
missum in abyssum, & signatum super illum. Ca-

D. August.
Serm. 197.
de Temp.

nis est diabolus, aiebat diuus Augustinus, in ca-
teña positus, latrare potest; aggredi potest, mor-
dere omnino non potest nisi volentem. Leo et
& circuit quærens quem deuoret, rugire potest.

D. Bernar.
in Psalm.
Qui habit.
Serm. 13.

aiebat diuus Bernardus, sed ferire non potest.
Vult nihilominus experiri suas vires & con-
suos; quidquid tandem euenturum sit non
rans; suum enim illam, quam habet tentandi,
explere videtur.

*Iusti cur
permittan-
tur tentari
à diabolo
sub mortis
tempus.*

Ne quisquam miretur, cur Deus permittat
iustos suos ab hoc tentatore exerceri, voluit
fericors Deus quadam nobili visione aliquando
causas declarare per Angelum suum, cuiusdam
sancti Monasterij custodem. Angelus iste obiit
habuit quadam die diabolum, qui venerat sol-
citus, vt à viris illis virtutum actionibus inter-
prædam aliquam obtineret; cui Angelus dicitur

Surius 15.
Septembr.
in Vita san-
cti Aicardi.

Habebis hic ministerium Monachis quidem pro-
Etuosum, sed non tibi proficuum; illis ad expia-
nem, tibi ad confusionem. Illico respondit diabolus.

*Diaboli
tentationes
purgant iu-
storum ma-
culas.*

*Numquid ego his aut ullis Christicolis debitor sum
ad salutem? Angelus subdit: In hoc his debitor es
quia si quid in eis est quod refecari debeat, horum
visionis tue purgabitur. Ex quo colloquio in-
uit Angelum beatum & angelum damnatum, de-
cui sanctus Angelus, Deum permittere iustos et
diaboli præsentia tentari, vt talis visio & præse-
tia illis proficiat ad expiationem quarundam
uiorum*

niorum macularum, quas etiam in iustis perfectis remanere contingit. Hinc est, quod idem Angelus conuersus ad sanctum Aicardum, qui Monasterij illius erat Abbas, dixit: *Ne verearis a facie diaboli, nulla ei in hac Christi familia ad nocendum data potestas est, præterquam quod animabus e corpore exituris visio illius expiabilem terrorem inueniet, ut si in eis aliquid est quod refecari debeat, horrendæ illius visionis terrore expietur.*

Ob hanc causam insigniores quique sancti viri sicut non fuerunt immunes ab hac experienda dæmonis conditione, ita opportuno armorum præsidio se armare volentes, ad Psalmorum armamentarium confugerunt, magnam in illorum recitatione vim constituentibus; ita ut ferè omnes sub mortem Hymnum aliquem, aut saltem aliquius Psalmi vnum vel plures versiculos, ad necessitatem opportunos, arripere & usurpare studuerint. Ratio principalis, cur tanta virtus aduersus tartareas potestates in Psalmorum usu sit posita, ea est; quia Dauidis præcipua intentio in suis Hymnis est ad Deum directa, & ad illius prædicandam magnitudinem, sanctitatem, potentiam, sapientiam, bonitatem, prouidentiam, ceterasque perfectiones, seu attributa, quibus fidei nostræ solemnis continetur professio. Nihil autem magis propulsare dæmonis siue artes siue conatus, quam fidei actus, quasi tot validissima armorum munimenta, docent Apostolorum Principes Petrus & Paulus. Ille dicens, *Aduersarius vester diabolus tamquam leo rugiens circuit, querens quem deuoret, cui resistite fortes in fide, fidem suadet, quæ plurimum valeat ad effugandum leonem rugientem.* Hic etiam asserens, *In omni-*

*Actus fidei
magnam
possidet
virtutem
contra dæ-
mones.*

1. Petr. 5.

Ephel. 6.

*bus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia
la nequissimi ignea extinguere, fidem suadet, quae
validissimi scuti munus exercens, retorquet omnia
diabolica tela, quamuis ignita & ardens. hoc est
valdè efficacia & acuta. Ad quam rem pendens
Origenes Dauidicum illud pronuntiatum Psalmi 10.
vbi de dæmonibus videtur esse sermo sub nomine
peccatorum, qui intento atque parauerant sagittas
suas in pharetra, vt sagittas in obscuro rectos corde,
ait: Tu si indutus sis armis Dei, si scuto fidei munitus,
& galea salutis obtectus, & lorica caritatis & gladio spiritus sanctus,
arcus contra te potentium pro munimentis infirmabitur.*

Origenes
Homil. de
Elcana.

*Diaboli
tentationes
circa fidem
quomodo
facile superentur.*

Magna vis actuum fidei in Deum, praesertim tempore mortis, quando pertinaciores sunt demones circa eandem fidem, tentantes illam quo modo euertere, sed nihil obtinere valent a his qui familiares habent Dauidicos Hymnos sententias. Sicut eo tempore non disputationibus differendum est cum astutissimo & doctissimo hoste, ita Dauidis Hymnos vsurpare frequenter, maximum affert animæ praesidium. Obtinere effectum diabolus facillimè ab his qui spernit hoc praesidio spoliatos & inermes. Est enim diabolus, ait sanctus Chrysostomus, quasi qui ex latronibus qui obsident vias, ad spoliandos iter facientes. Si tunc transiens sit armis munitus non audet latro exire & aggredi; at inermes transeant, aggreditur, imò spoliat & occidit. Ideo circò inter preces magis opportunas, ad iuuandos morti proximis ab Ecclesia institutas, recitandas ab adstantibus, potiolem partem possident Psalmi Dauidici; vt sin minus ipse moriturus

D. Chryf.
Homil. 8.
in Epist. ad
Romanos.

non valeat vel nesciat vsurpare scutum Psalmo-
rum, saltem adhibeatur ab his qui assistunt in
auxilium. Piorum itaque hominum rectè insti-
tutæ Congregationes sicuti student morientibus
fratribus omni opportuno adesse auxilio, ita post
sanctorum Sacramentorum opportunam obla-
tionem Psalmorum etiam offerunt afferuntve
efficacissimam opem. Non erit abs re hoc loco
afferre quæ in nostro Paulinorum Ordine ex præ-
scripto ritu omnino seruamus, ad fratrum nostro-
rum morientium copiosius auxilium & solatium.
Conuenire omnes Religiosi debent, audito do-
mesticæ campanulæ signo, ad ægroti morientis
cubiculum; & dum huic à Superiore datur sacra
Vnctio, isti alternatim recitant Psalmos de Pœni-
tencia. Qui pius mos si à laicis vsurparetur circa
propriis consanguineos atque amicos morientes,
opportuniorem suggererent opem quàm lacry-
mis & eiulatibus.

Recensere hoc loco libet præcipuos Ecclesiæ
sanctos viros sanctasque mulieres in Hymnorum
recitatione expirantes. In primis aderit Dominus
sanctus Saluator, qui, ad nostram informationem
& solatium, sicut viuens & sanus diabolicis vo-
luit subiici tentationibus post ieiunium expletum
quadraginta dierum & totidem noctium in de-
serto, ita etiam moriens iisdem insidiis passus est
se impeti. Nam proditum est ab Eusebio Cæsa-
riensi, quòd morienti Domino, dum esset in cru-
ce grauissimis affectus & afflictus vulneribus, af-
fuit integer exercitus spirituum malignorum il-
lum obsidens, vel saltem circumdans, non quia
putarent se posse ei aliquid afferre nocementi, sed
conati sunt illum, quo acriori liceret modo, af-

*Psalmis
usus est
Christus
Dominus
tempore
mortis.
Euseb. Cæ-
sar. lib. i.
Demonst.
cap. vlt.
Christus
Dominus
in cruce ex-
sistens passus
est diaboli
visiones.*

Psal. 21.

fligere adstantes, aspectibus toruis & hian-
 etu aspicientes in illum. De qua obsidione, seu
 fictione, videtur locutus Dauid nomine ipsius
 Christi dicens: *Ne discefferis à me, quoniam
 tribulatio proxima est, quoniam non est qui adiu-
 uet me. Circumdederunt me vituli multi, tauri pingues
 sederunt me, aperuerunt super me os suum.* Quibus
 Prophetis verbis videtur respondisse effectum
 re ipsa in cruce secutus, quando idem Dominus

Matth. 27.

Marci 15.

quasi coactus fuerit clamare ad Patrem, *De-
 us meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* quod
 admodum ab Euangelistis proditum est: quod
 tunc conquestus sit de proprio Patre, quod
 tanta angustia ab hostibus tartareis illata non
 stiterit auxilium. Nullum autem opportunius
 ripuit remedium benignissimus Dominus qui

Luca 23.

verba Psalmorum, dicens: *In manus tuas
 commendo spiritum meum.* quæ ex Psalmo 30. de-
 scripta esse vnusquisque nouit. A capite nostro
 ad membra electiora facillimè erit transitus.

*Psalmorum
 sententiis
 vsi sunt
 precipui
 sancti vi-
 ri mortis
 tempore.*

De diuo Augustino scripsit Possidonius, quod
 sicut viuens Psalmorum lectioni & studio fuerat
 maximè addictus, ita sub mortem coluerit ma-
 xima frequentia, & recitauerit Psalmos
 qui dicuntur de Pœnitentia, seu Pœnitentibus.
 Diuus Basilius etiam sub mortem recitare
 ingressus est Psalmum 30. & ad illa verba quæ Do-
 minus noster in cruce pronuntiauerat, *In manus
 tuas Domine commendo spiritum meum*, dicitur
 expirasse; quemadmodum scripsit diuus Grego-
 rius Nazianzenus eius intimus amicus & socius.
 In eiusdem quoque Psalmi & eorundem verbo-
 rum prolatione expirasse diuum Nicolaum Me-
 ræ Episcopum, & D. Ludouicum Regem ma-
 ximum.

ximum, narrant historiæ. De beatissimo Patriarcha Francisco Assisinate narratur, quòd moriens cygneo cantu inceperit Psalmum 141. quem ad Psal. 141. finem vsque profecutus absoluere commodè potuit; & in suavi prolatione vltimi versiculi, *Me expectant iusti, donec retribuas mihi*, animam Deo creatori reddiderit, vt eam iustorum retributionem re & effectu perciperet, quam Dauidicis verbis nuperrimè decantatis sibi ipse prædixerat. De sancta Paula illa Romana tam celebri, quæ, relicta patria & nobilissimis parentibus, vt soli Deo feruentius vacaret, Ierosolyam commigravit, scripsit diuus Hieronymus, eius in vita spirituali Pater & Doctor, quòd sub mortem ex Dauidicis Hymnis sententias varias vsurpabat, eas præsertim quæ affectum in Deum mouere aptius valerent; vti illa: *Heu mihi! quia incolatus meus prolongatus est.* item alia: *Quem admodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.* Ex nuperrimis afferre possumus, quæ videre & audire licuit Mediolani tribus ab hinc annis, dum ad Comitia nostræ Congregationis generalia conuenissemus. Inuenimus tunc Hieronymum Boërium, qui vnus erat ex primis assessoribus supremi regiminis, quiq; non semel totam Congregationem prudentissimè sanctissimeq; rexerat, graui morbo laborantem, quo tandem nobis creptus, ad vitam, vti credimus, meliorem transiit. Hunc Religiosum sub mortem in Dauidicis verbis valdè assiduè mirabamur; quia præsertim suavi quadam modulatione, apud nos inusitata; Psalmos proferebat. Dum in hoc studio frequens esset, accidit res mira. Nam paulò ante vltimos spiritus,

tus, quando totus calor vitalis ad solum pedum recessisse videbatur, ab astante Sacerdote interrogatus Hieronymus, si Dei memor tunc esse ipse voce modulata, quæ longissimè è distans loco videbatur exire, clarè cecinit: *Laudate*

Pfal. 112. *ri Dominum, laudate nomen Domini. Letatus*

Pfal. 121. *in his quæ dicta mihi: In domum Domini ibimus*

Mortis tempore frequentiora proferuntur verba, quæ in vita sana habentur magis familiaria. & ferè in illis verbis expiravit. Quales nos contingit esse viuentes, tales quoque tempore mortis perseverantes vt plurimum reperimur. Verba quæ familiaria habere solent sancti viri tempore vegetis vitæ, etiam sub mortem repetere contulerunt.

Martyres in tormentis Psalmos canebant. Ipsi sancti Martyres tempore tormentorum nullum iucundius præsidium, ad animi sui liberamen, adhibere nouerant, quàm ex Davidicis Hymnis aliquem saltem versiculum; vt de sancto Theodoro illustrissimo martyre proditum est, qui inter carnificum manus, dum tormenta subiret maiora, lætus canere auditus est, non sine instantium admiratione, Psalmum 33. *Benedicite Dominum in omni tempore; semper laus eius in ore meo.* Quæ vsurpatio Psalmorum indicium erat non obscurum, quòd in eius vsu morientes erat statim euocandi ad canendas laudes diuinas cum Angelis in perpetuas æternitates. Imò, ad maiorem huius indicij probationem, voluit Deus aliquando huiusmodi viros, etiam post mortem, audiri prosequentes Hymnum, quem mors adiuuans præcidere ausa erat. De Nicasio Episcopo Rhemensi narratur, quòd ad martyrium ductus canebat Psalmum 118. & ad ea verba, *Abscisso capite*

Pfal. 33. *stantium admiratione, Psalmum 33. Benedicite Dominum in omni tempore; semper laus eius in ore meo.*

Quæ vsurpatio Psalmorum indicium erat non obscurum, quòd in eius vsu morientes erat statim euocandi ad canendas laudes diuinas cum Angelis in perpetuas æternitates. Imò, ad maiorem huius indicij probationem, voluit Deus aliquando huiusmodi viros, etiam post mortem, audiri prosequentes Hymnum, quem mors adiuuans præcidere ausa erat.

Vincent. Bellouac. lib. 21. Histor. c. 37. Pfal. 118. *Abscisso capite*

panimento anima mea, fuerit capite plexus; nihilominus non destiterit abscissum caput à pro-

secutio-

secutione incepti iam versus, & distinctè auditum est pronuntiare verba sequentia: *Vinifica me secundum verbum tuum.* En quantum Deo placeat hæc verborum Dauidicorū frequentia tempore mortis, dum voluit tanto comprobare miraculo & prodigio hunc vsum. Signum profectò vehemens hoc est ad fauorem studiosorum sacræ Hymnodix, quòd sint etiam post hanc vitam destinati ad eorundem Hymnorum continuatiōnem; quam gratiam dignetur Dominus noster ex sua pietate nobis largiri, sicut donauit vocationem ad Hymnodix vsum & frequentiam in hac vita.

Nunc ad vita iam functos transeamus, ad quos asserimus se extendere pium Hymnorum cantum ab Ecclesiasticis ministris vsurpatum, & ad ipsorum opem directum tum ex intentione Ecclesiæ, quæ Psalmorum Officiū præscripsit pro defunctis iuuandis; tum ex intentione siue propinquorum siue amicorum viuentium, qui huiusmodi officium ab Ecclesiasticis ministris persoluendum exigunt, & curant; tum ex intentione ipsorum defunctorum, quam, dum essent in humanis, testatam reliquerunt. Hymnorum igitur cantus Deo oblati pro iam vita functis hoc præstat beneficium, quòd ad satisfaciendū aptus est diuinæ iustitiæ pro debitis, cum quibus decedunt animæ iustorum, siue ob maculas venialium culparum, siue ob reatus ex remissione grauiorum culparum à Sacramentis percepta nondum purgatos. Cùm enim in cantu Hymnorum duplex esse queat vtilis ratio, labor nempe psallentium & vis deprecatiua, vtraque ista ratio ad auxilium mortuis iustis præstandum est apta.

Quatenus

*tus est diuus
Nicasius
prosequi
Psalmi
versum
inceptum.*

*Hymnorum
cantus pius
valet ad iuuandos defunctos.*

D. Dionys.
de Eccles.
Hierarchia
cap. 7.

Quatenus laboriosus est cantus, satisfactionem exhibere potest; quatenus est oratio, potest à Deo impetrare absolutionem. Hinc in Ecclesia filium Hymnodia vsus fuit maximè frequens et præcipuus, imò videtur omnium rituum antiquissimus, ad mortuos iuuandos: nam ab Apostolis fuisse vsurpatum asserit D. Dionysius Areopagita, ipsorum Apostolorum discipulus egregius. Eundem ritum deinceps ab omnibus Catholicis laudatum Doctoribus, & ab Ecclesia vniuersali approbatum, magni semper fecere quosque pij fideles exhibere erga defunctos aliquot veri amoris aut gratitudinis signum voluerunt.

Verùm sicuti defunctorum tria possunt genera constitui diuersa, ita diuersos operari effectus Psalmodia vsus statuendum est. Primum genus est eorum, qui decedentes perfectè boni, et iam ad vitam euolant beatam. Tunc quia istis defunctis nullum est necessarium suffragium, Psalmodia à viuentibus oblata vices agit gratiarum actionis; gaudium tamen aliquod, quod Theologi dicunt accidentale, augere dicenda est animæ illi beatæ. Alterum genus est eorum, qui decedentes grauibus onusti culpis, transeunt iam ad æternam damnationem. Istis nullum omnino præstare potest auxilium siue suffragium oblata Hymnodia, sed tantummodò potest deservire viuorum consolationi: cum enim isti ignocent defuncti consanguinei aut amici exitum infernicum, spem fructus ab Hymnodia percipiendi minimè amittunt, nisi aliquo signo diuinitus deinde æterna secuta damnatione defuncti reddantur certiores; quemadmodum aliquando, diuina disponente sapientia, inter ipsum Psalmorum cantum

tantum manifestatum est. Insigne spectaculum ^{spēctacu-}
 ad hanc rem amplissima Regiaque Parisiorum ^{lum horri-}
 ciuitas digna fuit videre, quod paucis verbis per- ^{bile cuius-}
 strictum libenter subiicio, quia haud modicam ^{dam defun-}
 continet doctrinam ad nostram informationem, ^{ti.}
 sicuti alias etiam peperit tunc præclaras utilitates.
 Anno octogesimo secundo supra millesimum,
 dum essent persoluenda cuidam magni nominis
 Magistro nuper defuncto in Parisiensi Academia
 publica suffragia trium dierum spatio, conuene-
 rat tota ferè ciuitas ad Templum vbi cadauer ex-
 positum manebat, vt funus tanti viri maiore ho-
 nestarent honore & pluribus suffragiis. Ministri
 Ecclesiastici statura Psalmorum & precum decanta-
 bant Officia: expletis autem Psalmis secundi No-
 cturni, cum ad ea verba Lectionis ex libro Iob,
Responde mihi, ventum esset, en defunctus caput Iob 13.
 erigens, exclamauit voce alta se accusatum. Hu-
 ius euentus nouitas omnes repleuit timore ac de-
 siderio iterum conueniendi sequentibus diebus,
 vt viderent exitum rei. Altera die ad eadem ver-
 ba psallentium iterum exurgens defunctus, ex-
 clamauit se iudicatum. Hic euentus magis deter-
 ruit Parisienses, qui sollicitiores conuenere po-
 strema die, quã ad eadem psallentium verba au-
 ditus est ab omnibus exclamare defunctus se con-
 demnatum. Hoc spectaculum nullam certè attu-
 lit consanguineis consolationem, sed maximam
 tristitiam, aliis tamen admirationem atque timo-
 rem, nonnullis verò insignem vitæ mutationem,
 præsertim Brunoni Coloniensi, Philosophiæ & ^{Mira diuã}
 Theologiæ Magistro, & Canonico Rhemensis, ^{Brunonis}
 qui statim cauior effectus, mundo renuntians, ^{vita mu-}
 Deo se totum deuouit, secedens vnà cum aliis ^{tatio.}
 eiusdem

eiusdem consilij socijs ad montium Carthusianorum asperrimam solitudinem, vbi in summata austeritate diuinorum contemplationi & sanctitati vacabat: ibique felix dedit initium uo Religiosorum eremitarum Ordini, qui vntum insigniorum, sanctitatis praesertim copiosissimis fructibus, Catholicam Ecclesiam exornauit. Tertium genus est eorum defunctorum, decedunt nec perfecte boni, nec extreme sed aliquibus culpis leuioribus aut etiam peccatorum reatibus obnoxij, iusti tamen & in Deo existentes. Huius generis defunctis sapientius prosunt Psalmodiae suffragia, obtinenda vel plenam a poenis absolutionem, vel saltem eorum imminutionem. Verum non erit absque istra hoc loco admonere, quod forsitan nequiores defuncti huiusce tertij generis digni efficiantur fructu suffragiorum. Si namque vera est illa quae tradita sunt ad hoc institutum a Cardine Caietano, multos puto excludendos a fructu illius qui dum in hac degerent vita, ait hic egregius Doctor, nullum soliti erant offerre suffragia illis defunctis, non merentur post mortem accedere auxilijs & suffragijs viuorum; vel quia sic disponente tradentur obliuioni, vel quia illa pro ipsis suffragia non accipientur a Deo, sed alijs dignioribus concedentur, in poenam contemptus studij erga alios praedefunctos. Hac sententia ab alijs Theologis communiter non recipitur, & reiiicitur, ob nimium quem praese fert rigor, & quamuis neque ego absolute accedere eorum intendo, si nihilominus expendatur ad tractatum aequitatis, non carebit valida ac firma ratione pijs fidelibus haud spernenda. Fundatur in reg-

Caiet. lib. x.
Opuscul.
Tract. 16.
quaest. 1.

lis æquitatis generalibus, præsertim in illa omnibus notissima, à Domino nostro Seruatore tradita: *Eadem mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.* Si hæc regula aliquid valoris habere debet erga defunctos, caueant sibi, qui viuentes nullum aliis prædefunctis exhibere nouerunt suffragium, licet commodè possent haud raro exhibere, iustam isti habent timoris occasionem, ne eadem mensuræ proportio ex iusto Dei iudicio secum adhibeatur. Id aduertant ac vereantur illi Ecclesiastici, qui ab Officiis defunctorum, quæ vel ratione Regulæ vel aliqua alia obligatione tenentur persolvere, quamlibet ob causam, siue iustam siue fictam, libenter se subtrahunt. Debent ipsi è viuis excedere, aliorum exoptabunt suffragia, quæ tamen vel non dabuntur, vel aliis maioris meriti à diuina adscribentur iustitia, vt regula tradita de mensura retributionum suum obtineat effectum. Tandem resumere licebit, quod communiter asseritur absque controuersia sententiarum, nempe pium Hymnorum cantum esse valdè opportunum & efficacem tum ad satisfaciendum, tum ad impetrandum pro defunctis, præsertim quando expletur nomine Ecclesiæ, quæ, vt sæpè dicimus in hoc Opere, est Deo apprimè grata. Valent itaque publicæ Hymnodix pro defunctis ad obtinendum à Deo vel statim plenam, vel citiùs anticipatam à loco Purgatorij liberationem: qui certè valor valdè commendat Hymnodix dignitatem, exigitque à ministris deputatis impeniorem frequentiam illam vsurpandi ad beneficium tot iustorum digno aliquo titulo, siue iustitiæ siue caritatis, expectantium, imò expetentium opportuna suffragia.

CAPVT